

Lytt til de berørte!

MOBBING

Linn Sørensen, Tromsø

Medlem
Foreldrenettverk mot mobbing

Elin Magga, Kirkenes

Styremedlem
Foreldrenettverk mot mobbing

■ Når våre håpefulle om en liten stund har sin siste skoledag for dette skoleåret, er det nok mange som ser frem til sommer og sol, og ikke minst fri fra skolen for en stund. Ukene går, sommerferien er på hell, med høst og skolestart igjen. Håpefulle, spente og læringsvillige barn inntar skolegården for å ta fatt på et nytt skoleår.

■ Det elevene - og deres foreldre antakelig ikke er klare over, er at i løpet av sommerferien skal Stortinget stemme over det nye lovforslaget i opplæringsloven. Du, Kent Gudmundsen som er stortingsrepresentant fra vårt fylke, har en unik mulighet til å stemme for at dette lovforslaget skal forkastes.

■ Uten en slagkraftig, nasjonal klageinstans som håndhever loven, og ansvarliggjør skoler som bryter den, er barns rettigheter null verdt. Mobbetallene vil ikke gå ned, og barn vil ikke få hjelp før en slik ordning er på plass.

■ Undertegnede er styremedlem og medlem i Foreldrenettverk mot mobbing. Vi er et nasjonalt nettverk for foreldre, og andre som er i nær relasjon til noen som har opplevd mobbing, eller har opplevd det selv. Vi jobber for at elever i skolen skal ha et læringsmiljø som fremmer trivsel, helse og læring. Vi jobber for at det skal etableres lover og regler som sikrer elevenes rettigheter på nasjonalt nivå.

■ Ved utformingen av loven er det ikke tatt hensyn til Djupe-dalsutvalget og andre fagpersoners uttalelser. Vi i FMM har vært i møter med Kunnskapsdepartementets byråkrater, Undervisningsminister Røe Isaksen og Statsministeren under utarbeidelse av den nye mobbeloven.

■ Vi ser at fagpersoners råd, og berørte sine råd, ikke har nådd frem.

■ De høringsinstansene som er hensyntatt er i stor grad instanser som representerer skolene, skoleeier og ansatte. Høringsinstanser som representerer elevene som er berørt, og som naturlig nok er i mindretall, er ikke i like stor grad hørt og hensyntatt. Loven vil gi elevene dårligere rettsvern enn det de har i dag.

■ I en artikkel publisert 08.07.2016 leste vi med interesse Kent Gudmundsen redegjøre for Høyres forslag til endringer



ANSVARLIGGJØR: Foreldrenettverk mot mobbing mener barns rettigheter i skolen smuldrer bort i ny mobbelovgivning. De ber politikerne, som Kent Gudmundsen i kirke-, utdannings- og forskningskomiteen på Stortinget om å lytte mer til de som er direkte berørt av mobbing.

FOTO: TORGRIM RATH OLSEN

i mobbelovgivningen. I det nye lovforslaget er et av målene å tydeliggjøre nulltoleranse mot mobbing. Et av Høyres forslag var i nevnte artikkel også at det skulle tydeliggjøres at «Mobbing, vold, diskriminering, trakassering og andre krenkelser er uakseptabelt». Dette har vi allerede i eksisterende lovverk gjennom paragraf 9a-3. Elever har i dag rett til en skolegang den enkelte elev skal oppleve som trygg.

■ Nå skal handlingsplikt byttes ut med aktivitetsplikt. Dette var også beskrevet som et av Høyres forslag, med følgende ordlyd; «en klar aktivitetsplikt for alle som jobber i skolen til å avdekke og håndtere mobbing, og andre tilfeller der eleven ikke har det trygt på skolen.» Det Høyre, og Kent Gudmundsen, ikke har presisert her er hvem sin opplevelse av miljøet det skal tas utgangspunkt i. Elevens eller de ansattes?

■ Det som fortsatt annonseres som en nyhet er at nå skal alle på skolen følge med, varsle, gripe inn når det skjer mobbing og krenkelser. Det har ansatte allerede en plikt til i den nåværende loven. Skolen har i dag plikt til å undersøke, avdekke og stoppe mobbing og krenkelser.

■ Det å endre lovverket slik at

handlingsplikt blir til aktivitetsplikt, vil ikke gi elever i norsk skole et bedre rettsvern. Ved å bytte navn, og å erstatte enkeltvedtak med noe som ikke gir tilsvarende rettsikkerhet, vil ikke gi elevene en mobbefri skolehverdag. Å endre lovverket, fremfor å jobbe med implementeringen av lovverket, vil ikke føre til at flere elever får en mobbefri skolehverdag.

■ Kent Gudmundsen har tidligere i media uttalt seg om at rektorer har et helt klart overordnet ansvar. Både gjennom seg selv og gjennom sine ansatte har de ansvar for å påse at det er en kultur der de voksne faktisk griper inn, at de er foregangsbilder og driver rettledning. I nevnte artikkel om Høyres forslag til mobbelovgivning blir det beskrevet at skoleeier har ansvaret for at de ansatte i skolen kjenner regelverket, og vet hvordan de skal fremme et trygt og godt skolemiljø og arbeidet mot mobbing. Hvordan har du, Kent Gudmundsen, og resten av politikerne der ute tenkt at dette skal implementeres blant de ansatte i norsk skole?

■ Enkeltvedtak er et skriftlig dokument som skal si hvordan skolen systematisk skal jobbe for å sikre elevens rett til et trygt læringsmiljø. Det er det eneste juridiske dokumentet inn i for-

valtningsloven. Det sikrer forsvarelig dokumentasjon, god saksbehandling og klagerett. Det er viktig for begge parter når det nå er slik at det er delt bevisbyrde i mobbesaker. Enkeltvedtak har hatt stor betydning i de sakene som har blitt kjørt i retts-systemet frem til i dag.

■ I 14 år har Fylkesmannen hatt ansvar for håndhevingen av opplæringsloven, med vekslende hell. Det sier seg selv med 19 forskjellige klageinstanser i Norge har det vært forskjell på hvordan klager har blitt behandlet. Vi må ha en likhet for loven.

■ Foreningen mobbing i skolen gikk igjennom alle de 177 høringsvarene til Djupe-dalrapporten. Det viste seg at ingen av de som kjempet for barns rettigheter ønsket en videreføring av fylkesmannen. Aktørene i skole-systemet ville fortsette med fylkesmannen som klageinstans. Øystein Djupedal som selv har vært fylkesmann vil ikke ha fylkesmannen som klageinstans. Barneombudet har også gitt uttrykk for at det er behov for en uavhengig klageinstans i mobbesaker. Dette burde vært utredet videre før man bare forkaster det.

■ I dagens lovverk er det barnets subjektive opplevelse som skal vektlegges i mobbesaker.

Elevens egen opplevelse skal ligge til grunn når man vurderer om skolen har gjort nok, om handlingsplikten er oppfylt. I det nye forslaget er det lagt til et forbehold. Skolen skal nå kunne vurdere om de har gjort nok, i forhold til hva foreldrene med rimelighet kan forvente. Dette betyr at det nå er de voksne, ansatte som skal definere om elevens skolemiljø er trygt. Ut fra hva de ansatte mener er rimelig å kunne forvente. Hvem andre enn eleven selv kan si noe om hvordan hans eller hennes skolehverdag er? Hvem andre skal ha rett til å definere barns egen opplevelse?

■ Vi har en plikt til å sende våre barn på skolen, også etter sommerferien 2017. Da må skolen, kommunen og staten på ta seg det fulle ansvaret. Alle barn skal ha et trygt læringsmiljø som fremmer helse, trivsel og læring. Vi foreldre må kunne sende dem på skolen, og være trygge på at de er i de best hender.

■ Til alle dere som er stortingsrepresentanter: Dere har informasjonen dere trenger til å gjøre det rette nå. Dere kan velge å høre på de som vet hvor skoen trykker. Vær så snill å benytte denne muligheten til å gjøre skolegangen og opplæringsstilbudet bedre for elevene som blir mobbet.